

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2018 m. rugsėjo 27 d. Nr. 4

Pakruojis

Posėdis įvyko 15.00 val.

Posėdžio pirmininkė – Rima Juozapavičienė

Posėdžio sekretorė – Dijana Samuitytė

Dalyvauja tarybos nariai: Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Pakruojo rajono policijos komisariato Veiklos skyriaus tyrėja Jurgita Bialaglovė, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šiaulių apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus Pakruojo rajone patarėja Eglė Koskutė, Pakruojo rajono jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritasis stalas“ prezidentė Simona Lipskytė, sporto klubo „Extreme gym“ narys Dovydas Grinius, Linkuvos vaikų ir jaunimo užimtumo centro narė Austėja Makarevičiūtė, Pakruojo rajono savivaldybės Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos vyriausioji metodininkė Regyna Rakauskė, Pakruojo rajono savivaldybės Kultūros, paveldosaugos ir viešųjų ryšių skyriaus Kultūros paveldo vyriausias specialistas Mindaugas Veliulis.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl jaunimo politikos pagrindų įstatymo pakeitimo naujos redakcijos aptarimo.
2. Dėl jaunimo politikos įgyvendinimo priemonių įtraukimo į Savivaldybės ilgalaikius strateginio planavimo dokumentus.
3. Dėl Jaunimo reikalų tarybos atstovo delegavimo į jaunimo politikos kokybės vertinimo darbo grupę.
4. Dėl Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos narių dalyvavimo mokymuose.
5. Dėl jaunimo savanoriškos veiklos skatinimo.
6. Dėl savivaldybės jaunimo reikalų tarybos 2018 m. veiklos plano priemonių aptarimo.
7. Diskusija „Balsavimas nuo 16 metų. Už ar prieš“.

1. SVARSTYTA. Jaunimo politikos pagrindų įstatymo pakeitimo naujos redakcijos aptarimas.

Posėdžio pirmininkė Rima Juozapavičienė informavo posėdžio dalyvius, kad 2018 m. gegužės 31 d. priimtas naujasis Jaunimo politikos pagrindų įstatymas, kuris įsigalios nuo 2019 m. sausio 1 d. Pakvietė visus posėdžio dalyvius susipažinti su įstatymo pakeitimais.

Posėdžio sekretorė Dijana Samuitytė supažindino posėdžio dalyvius su pagrindiniais įstatymo pakeitimo akcentais:

Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos (toliau – SJRT) sudėtis– SJRT turi būti sudaryta iš savivaldybės administracijos ir (ar) savivaldybės tarybos ir savivaldybės teritorijoje veikiančių savivaldybės jaunimo organizacijų tarybos delegaluotų atstovų (pusė savivaldybės administracijos ir (ar) tarybos atstovų ir pusė – jaunimo atstovai). Jaunimo reikalų departamento rekomendacija – kad SJRT narių, jaunimo atstovų, amžius tampa nariu būtų 14-29 m.

Įstatyme aiškiai įvardintos ir išskirtos darbo su jaunu formos (naujos formos - darbas su jaunu gatvėje, mobilusis darbas su jaunu, jaunimo praktinių įgūdžių ugdymas – pirmųjų dviejų aprašai jau baigti parengti, jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo – rengiami).

Įstatyme numatyta, jog kiekvienoje savivaldybėje turi būti bent po vieną AJC arba AJE.

Jaunimo reikalų koordinatoriaus pavaldumas administracijos direktoriui. Visi pakeitimai turi pradėti galioti nuo 2019 m. sausio 1 d.

Posėdžio pirmininkė Rima Juozapavičienė paklausė posėdžio dalyvių ar neturi klausimų dėl naujo Jaunimo politikos pagrindų įstatymo.

Posėdžio dalyviai klausimų neturėjo.

NUTARTA. Atsižvelgiant į įstatymo pakeitimus, pasitvirtinti Jaunimo reikalų tarybos sudėtį bei Jaunimo reikalų tarybos nuostatus.

2. SVARSTYTA. Jaunimo politikos įgyvendinimo priemonių įtraukimas į Savivaldybės ilgalaikius strateginio planavimo dokumentus.

Posėdžio pirmininkė Rima Juozapavičienė kvietė posėdžio dalyvius susipažinti su Savivaldybės strateginiais dokumentais ir teikti siūlymus dėl jaunimui aktualių priemonių įtraukimo į Savivaldybės strateginį veiklos planą.

Posėdžio sekretorė Dijana Samuitytė informavo posėdžio dalyvius, kad viena iš 2018 m. rekomenduojamų prioritetinių jaunimo politikos įgyvendinimo sričių yra jaunimo politikos stiprinimas vietos lygmeniu. Kad užtikrinti nuoseklų ir efektyvų jaunimo politikos įgyvendinimą savivaldybėje, rekomenduojama veiklos plane atskiru programos tikslu arba uždaviniu išskirti tikslą arba uždavinį: įgyvendinti jaunimo politiką.

Posėdžio pirmininkė Rima Juozapavičienė apžvelgė strateginiuose dokumentuose įtrauktas jaunimui aktualias priemones ir kvietė posėdžio dalyviams teikti siūlymus dėl kitų prioritetinių priemonių įtraukimo į veiklos planą.

Rima Juozapavičienė pasiūlė Pakruojo rajono savivaldybės 2018-2020 m. strateginio veiklos plano 3 programos „Saugios aplinkos kūrimo, kūrybiškumo, sportiškumo ir pilietiškumo skatinimo, turizmo plėtojimo“ 3 uždavinį „Remti nevyriausybių, jaunimo ir kitų organizacijų iniciatyvas, kuriant patrauklią gyventi ir saugią aplinką“ pakeisti į „Įgyvendinti jaunimo politiką, remti nevyriausybių, jaunimo ir kitų organizacijų iniciatyvas, kuriant patrauklią gyventi ir saugią aplinką“.

Kadangi viena iš prioritetinių sričių yra atviras ir mobilus darbas su jaunimu, siūlė įtraukti naują priemonę „Atviro ir mobilaus darbo su jaunimu skatinimas ir plėtra“. Išskyrus atskira eilute atvirą ir mobilų darbą su jaunimu, būtų galima aiškiau matyti, kiek konkrečiai lėšų skirta iš savivaldybės biudžeto atviro jaunimo centro išlaikymui.

Posėdžio sekretorė Dijana Samuitytė informavo posėdžio dalyvius, kad Pakruojo atviras jaunimo centras aktyviai vykdo atvirą darbą su jaunimu, projekcinę veiklą (2018 m. įgyvendina tris projektus), pritraukia nemažai lėšų iš valstybės biudžeto atviro darbo kokybei gerinti, pradeda vykdyti mobilų darbą su jaunimu kaimiškose vietovėse. Pakruojo atvirame jaunimo centre dirba du darbuotojai, kuriems reikalingas pastiprinimas - bent vienas papildomas etatas atviram darbui su jaunimu ir mobiliam darbui su jaunimu. Taip tik dar labiau pagerėtų atviro jaunimo centro veiklos kokybė bei būtų suteikiama daugiau aktualių jaunimui paslaugų.

NUTARTA:

Teikti siūlymus Pakruojo rajono savivaldybės administracijai (3 programos koordinatoriui) dėl strateginio veiklos plano pakeitimo:

1. Pakruojo rajono savivaldybės 2018-2020 m. strateginio veiklos plano Saugios aplinkos kūrimo, kūrybiškumo, sportiškumo ir pilietiškumo skatinimo, turizmo plėtojimo programos 3 uždavinį „Remti nevyriausybių, jaunimo ir kitų organizacijų iniciatyvas, kuriant patrauklią gyventi ir saugią aplinką“

papildyti į „Įgyvendinti jaunimo politiką, remti nevyriausybių, jaunimo ir kitų organizacijų iniciatyvas, kuriant patrauklią gyventi ir saugią aplinką“.

2. Įtraukti papildomą priemonę „Atviro ir mobilaus darbo su jaunimu skatinimas ir plėtra“ ir išskirti lėšas atviram darbui su jaunimu bei nusimatant galimybę etatui atviram ir mobiliam darbui su jaunimu.

3. Įpareigoti Jaunimo reikalų koordinatorę Dijaną Samuitytę įtraukti pasiūlymus rengiant 2019 metų programą ir pateikti informaciją 3 programos koordinatoriui.

3. SVARSTYTA. Jaunimo reikalų tarybos atstovo delegavimas į jaunimo politikos kokybės vertinimo darbo grupę.

Posėdžio sekretorė Dijana Samuitytė informavo posėdžio dalyvius, kad Pakruojo rajono savivaldybė iki 2018 m. pabaigos ruošiasi atlikti Pakruojo rajono savivaldybės jaunimo politikos kokybės vertinimą už 2015-2017 m. vadovaujantis jaunimo politikos kokybės vertinimo paršo 7.2. punktu, vertintojų grupė, sudaroma pariteto principu iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų (Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas), savivaldybės administracijos) bei nevyriausybių organizacijų (vietos bendruomenių ir jaunimo, su jaunimu dirbančių organizacijų) deleguotų atstovų, planuoja ir koordinuoja visą vertinimo procesą. Į vertinimo grupės sudėtį gali būti įtraukti ekspertai – konsultantai (kitų savivaldybių jaunimo reikalų koordinatoriai ir kt.), padedantys atlikti vertinimą. Jei savivaldybėje veikia regioninė jaunimo organizacijų taryba, ji deleguoja jaunimo organizacijų atstovus į vertintojų grupę. Į vertintojų grupės sudėtį turi būti įtraukiamas savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius. Kvietė bendradarbiauti ir deleguoti Pakruojo rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos atstovą į darbo grupę.

Posėdžio dalyviai siūlė į Jaunimo politikos kokybės vertinimo darbo grupę deleguoti Jaunimo reikalų tarybos pirmininkę Rimą Juozapavičienę.

NUTARTA. Į Pakruojo rajono savivaldybės jaunimo politikos kokybės vertinimo grupę deleguoti Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centro direktorę ir Pakruojo rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos pirmininkę Rimą Juozapavičienę.

4. SVARSTYTA. Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos narių dalyvavimo mokymuose.

Posėdžio sekretorė Dijana Samuitytė priminė posėdžio dalyviams, kad Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos spalio 9-10 d. Klaipėdoje organizuoja mokymus jaunimo reikalų tarybų nariams. Kvietė posėdžio dalyvius būti aktyvesniais ir registruotis į mokymus. Dalyvių registracija vyksta iki spalio 1 d. (imtinai). Mokymų metu numatyta įvairių praktinių užsiėmimų, taip pat siekiama, jog mokymams skirtas laikas būtų išnaudotas kuo efektyviau ir jie būtų kuo naudingesni visiems dalyvaujantiems.

Posėdžio pirmininkė Rima Juozapavičienė informavo posėdžio dalyvius, kad užsiregistravo į mokymus, kvietė ir kitus norinčius tarybos narius registruotis. Informavo, kad tarybos narė Rūtą Sausienė taip pat planuoja dalyvauti mokymuose.

NUTARTA. Pritarti dalyvauti Savivaldybių jaunimo reikalų tarybos mokymuose. Į mokymus deleguoti šiuos Jaunimo reikalų tarybos narius: Pakruojo rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos pirmininkę Rimą Juozapavičienę ir Pakruojo rajono savivaldybės mero patarėją, Pakruojo rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos narę Rūtą Sausienę.

5. SVARSTYTA. Jaunimo savanoriškos veiklos skatinimas.

Posėdžio sekretorė Dijana Samuitytė informavo posėdžio dalyvius, kad rajone pradėtas vykdyti savanoriškos veiklos skatinimo darbas. Aktyviai kviečiamos įstaigos ir organizacijos akredituotis ir

tapti savanorius priimančiomis. Savanoriškos veiklos koordinatorius Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centras savanoriškos veiklos Mentoriumi paskyrė Gretą Jasiūniene. Savanoriškos veiklos skatinimui iš Savivaldybės biudžeto skirta 1000 Eur. Pradėtos planuoti jaunimo savanoriškos veiklos skatinimo veiklos – spalio 17 d. Linkuvos ir Žeimelio gimnazijose, spalio 24 d. Pakruojo „Atžalyno“ gimnazijoje vyks paskaitos jaunimui „Savanorystė – žingsnis sėkmingos karjeros link. Savanoriauk Pakruojo rajone ir ne tik“. Spalio pabaigoje planuojami mokymai jaunimui ir organizacijų ar įstaigų atstovams „Apie savanorystę daugiau“. Bus sukurta Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centro interneto svetainėje skiltis jaunimo savanorystės skatinimas, kurioje bus galima rasti aktualią informaciją apie savanorystę – savanorių registracijos anketą, akredituotų savanorius priimančių organizacijų sąrašą bei kitą aktualią jaunimui informaciją. Jauni žmonės bus kviečiami savanoriauti, įgyti jiems labai reikalingų įgūdžių bei geriau pažinti save.

Posėdžio pirmininkė Rima Juozapavičienė kvietė posėdžio dalyvius teikti pasiūlymus dėl savanoriškos veiklos skatinimo.

Posėdžio dalyviai pasidžiaugė, kad pradėta aktyviau dirbti šioje srityje ir skatino skleisti informaciją rajono įstaigoms ir organizacijoms bei jauniems žmonėms apie galimybę savanoriauti.

NUTARTA. Bendradarbiauti skatinant jaunimo savanorišką veiklą rajone bei viešinti aktualią informaciją įstaigoms, organizacijoms ir jaunimui.

6. SVARSTYTA. Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos 2018 m. veiklos plano priemonių aptarimas.

Posėdžio pirmininkė Rima Juozapavičienė pasiūlė posėdžio dalyviams peržiūrėti ir aptarti jaunimo reikalų tarybos 2018 m. veiklos plano priemones. Siūlė posėdžio dalyviams aptarti jau įgyvendintas priemones ir planuojamas įgyvendinti.

NUTARTA. Lapkričio mėnesį susitikti su moksleivių savivaldos atstovais diskusijai aktualiais klausimais.

7. SVARSTYTA. Diskusija „Balsavimas nuo 16 metų. Už ar prieš“.

Posėdžio sekretorė Dijana Samuitytė informavo posėdžio dalyvius, kad 2018 m. rugpjūčio 23 d. gautas Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (toliau – LIJOT) laiškas „Dėl Lietuvos Jaunimo organizacijų tarybos pozicijos“, kuriame kviečiama susipažinti su patvirtinta LIJOT pozicija dėl balsavimo nuo 16 metų savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose ir į artimiausią Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos posėdžio darbotvarkę įtraukti klausimą dėl balsavimo nuo 16 metų savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose bei pateikti Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nuomonę LIJOT.

Posėdžio pirmininkė Rima Juozapavičienė sakė, kad balsavimas nuo 16 metų yra gerai. Tai skatintų artimesnius tėvų ir vaikų ryšius, stiprintų ryšį tarp kartų. Būtų paisoma tiek suaugusiųjų, tiek jaunų žmonių nuomonės.

Posėdžio dalyvė Simona Lipskytė sakė, kad daugiausia balsuoja vyresnio amžiaus žmonės, kadangi 18-19 metų jauni žmonės migruoja iš rajonų, mokosi, išvyksta į užsienį. Jeigu 16 metų jaunimas galėtų balsuoti, tai būtų tarsi atsvara išgirsti daugiau jaunimo nuomonės. Balsavimas yra sąmoningumo išraiška, mano, kad tai didintų jaunų žmonių atsakomybę.

Posėdžio dalyvė Jurgita Bialaglovė sakė, kad jaunimas 16 metų jau teisiškai patys atsako už save, už padarytus nusižengimus, todėl pritarė balsavimui nuo 16 metų.

Posėdžio dalyvė Austėja Makarevičiūtė sakė, kad leidus balsuoti nuo 16 metų formuotūsi jaunimo teigiamas įprotis eiti kartu su suaugusiais, su tėvais balsuoti. Taip būtų skatinamas pilietiškumas bei būtų stiprinama bendrystė.

Posėdžio pirmininkė Rima Juozapavičienė sakė, kad aktyviai veikia ne tik laisvalaikio užimtumo organizacijos, jaunimo klubai, bet ir politinės partijos, kuriose aktyviai veikia jauni žmonės. O kaimiškose vietovėse aktyviausi ir yra 16-18 m. jaunimas. Balsavimas nuo 16 m. dar daugiau skatintų jaunimą veikti.

Posėdžio dalyvė Simona Lipskytė sakė, kad savivaldybės tarybos nariu gali būti asmuo, sulaukęs 18 m., todėl balsavimas nuo 16 m. padėtų jauniems politikams sulaukti daugiau palaikymo iš jaunų žmonių.

Visi posėdžio dalyviai pritarė balsavimui nuo 16 metų savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose.

NUTARTA.

1. Pritarti balsavimo nuo 16 metų Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose įteisinimui dėl šių priežasčių:

- ✓ tai skatintų artimesnius tėvų ir vaikų ryšius, stiprintų ryšį tarp kartų. Būtų paisoma tiek suaugusiųjų, tiek jaunų žmonių nuomonės.
- ✓ savivaldybėse fiziškai daugiau balsų atiduotų aktyvioji ir didžioji jaunų žmonių dalis, kadangi baigę mokslus 18 – mečiai išvyksta studijuoti į didžiuosius miestus arba užsienį.
- ✓ kadangi Pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą atsako asmuo, kuriam iki administracinio nusižengimo padarymo buvo sukakę šešiolika metų, todėl ir balsuoti nuo 16 metų irgi būtų tikslinga.
- ✓ balsavimas nuo 16 metų formuotų teigiamą įprotį jaunimui būti pilietiškais, pilnaverčiais bendruomenės nariais, padėtų pajusti šeimos bendrystę ir atsakomybę už savo krašto politiką.
- ✓ balsavimas nuo 16 metų kaimiškose vietovėse jaunimą paskatintų aktyviau dalyvauti jaunimo ir politinių organizacijų veiklose.
- ✓ jauni politikai turėtų daugiau palaikymo iš bendraamžių.
- ✓ jaunų žmonių dalyvavimas tiek rinkimuose, tiek Savivaldybių tarybų veiklose įneštų daugiau naujų vėjų, originalių idėjų bei skirtingų nuomonių sprendžiant aktualius klausimus.

2. Informuoti apie sprendimą Lietuvos jaunimo organizacijų tarybą.

PRIDEDAMA:

1. 2018-08-23 Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos raštas „Dėl Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos pozicijos“, 7 lapai.
2. Pakruojo rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos 2018 m. veiklos planas, 2 lapai.

Posėdžio pirmininkė

Posėdžio sekretorė

Rima Juozapavičienė

Dijana Samuitytė

Lietuvos savivaldybių
jaunimo reikalų koordinatoriams

2018-08-23 Nr. 18-049

DĖL LIETUVOS JAUNIMO ORGANIZACIJŲ TARYBOS POZICIJOS

Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (toliau – LiJOT) – didžiausios skėtinės jaunimo organizacijų sąjungos Lietuvoje, vienijančios 68 nacionalines nevyriausybinės jaunimo ir su jaunimu dirbančias organizacijas bei regionines jaunimo organizacijų tarybas – 44 – oje Asamblėjoje, vykusioje š. m. balandžio 21-22 dienomis buvo patvirtinta LiJOT pozicija dėl balsavimo nuo 16 metų savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose.

Kviečiame susipažinti su priimta pozicija ir prašome į artimiausio savivaldybės jaunimo reikalų tarybos posėdžio darbotvarkę įtraukti klausimą dėl balsavimo nuo 16 metų savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose bei pateikti savo savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nuomonę raštu iki š. m. spalio 1 d. el. paštu lijot@lijot.lt. Jeigu diskusijai reikalinga daugiau informacijos ir duomenų šia temą, prašome susisiekti anksčiau nurodytu el. paštu.

PRIDEDAMA: LiJOT pozicija dėl balsavimo nuo 16 metų savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose, 4 lapai.

Prezidentas

Antanas Mikalauskas

G. Dabulskytė, lijot@lijot.lt, (8 5) 279 1014

Lietuvos Respublikos Prezidentei
Lietuvos Respublikos Seimui
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui
Lietuvos Respublikos Seimo frakcijų seniūnams
Lietuvos Respublikos Seimo valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui
Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Lietuvos Respublikos Vyriausiajai rinkimų komisijai

POZICIJA

DĖL BALSAVIMO NUO 16 METŲ SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR MERŲ RINKIMUOSE

LiJOT Asamblėja nr. 44, 2018 m. balandžio 21-22 d.

Druskininkai

Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (toliau – LiJOT) – didžiausia skėtinė jaunimo organizacijų sąjunga Lietuvoje, vienijanti 68 nacionalines nevyriausybinės jaunimo ir su jaunimu dirbančias organizacijas bei regionines jaunimo organizacijų tarybas, reiškia susirūpinimą dėl mažo jaunimo politinio aktyvumo bei sunkiai besiformuojančio įpročio dalyvauti šalies demokratiniuose procesuose ir ragina įteisinti balsavimą nuo 16 metų Lietuvos Respublikos vietos savivaldos tarybų ir merų rinkimuose.

Piliečių įsitraukimas į valstybės valdymą yra svarbiausias demokratijos principas. Pagal LR Konstitucijos 4 straipsnį, aukščiausią suverenią galią valstybės piliečiai vykdo tiesiogiai ar per demokratiškai išrinktus atstovus. Šiuo metu, pagal galiojančius LR teisės aktus, pasyviają rinkimų teisę turi visi valstybės piliečiai nuo 18 metų, tačiau tik nedidelė dalis¹ jų įsitraukia į savivaldybių tarybų ir merų rinkimus išreikšdami savo pilietinę valią.

2015 m. Savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose dalyvavo vos 31% 18-35 metų piliečių². Demografinės Lietuvos situacijos tendencijos rodo, jog jaunimo šalyje mažėja³. Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2013 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 631 tūkst. jaunuolių, jie sudarė 21

¹ Vyriausioji rinkimų komisija, Atvykę balsuoti rinkėjai pagal amžiaus grupes ir lytį 2015 m. kovo 1 d. savivaldybių tarybų rinkimuose, 2015 <<http://www.vrk.lt/atvyke-balsuoti-rinkejai-pagal-amziaus-grupes-ir-lyti>>

² Ten pat

³ Lietuvos statistikos departamentas, „Pagyvenę žmonės Lietuvoje“, 2014 m. <<https://osp.stat.gov.lt/services-portlet/pub-edition-file?id=3030>>

proc. visų šalies gyventojų⁴. Nuo 2011 m. iki 2016 m. jaunų žmonių skaičius Lietuvoje tendencingai mažėjo: grupėje 14 –19 m. iš 251,7 tūkst. liko 189,4 tūkst. jaunuolių, 20 –24 m. amžiaus grupėje skaičius taip pat mažėjo, išskyrus 2013 m., o 25 – 29 m. amžiaus grupėje skaičius mažėjo 2012 bei 2014 metais⁵. Statistika rodo, jog jaunimo šalyje mažėja, todėl ypač svarbu užtikrinti tinkamą jaunimo poreikių atstovavimą. Proporcinis jaunimo skaičius dar mažesnis regionuose, kuriuose išorinė ir vidinė jaunimo emigracija auga⁶. Šie statistiniai duomenys rodo, jog jaunimas praranda įtaką regionuose.

Atsižvelgdama į išdėstytą problematiką, LiJOT teigia, kad reikalinga įgyvendinti LR Konstitucijos 34 straipsnio pataisą ir įteisinti balsavimą nuo 16 metų Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose dėl šių priežasčių:

1. Savivaldybėse balso teisę atiduotų daugiau fiziškai ten gyvenančių piliečių. 18-19 metų jauni žmonės dažnu atveju iš regionų migruoja į didmiesčius⁷ ir dėl gyvenamosios aplinkos kaitos praranda susidomėjimą dalyvauti vietos lygmens demokratiniuose procesuose.
2. Remiantis LR Konstitucijos 41 straipsniu, išsilavinimas Lietuvos Respublikos piliečiams yra privalomas iki 16 metų amžiaus. Tokio amžiaus žmogus jau turi asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, privalo prisiimti dalinę teisinę atsakomybę, gali dirbti pasirinktoje darbo vietoje ir mokėti mokesčius. Balsavimo teisę turinčių piliečių amžius tiek Lietuvos Respublikoje, tiek kitose demokratinėse valstybėse istoriškai keitėsi remiantis visuomenės susitarimu, nėra jokių žinomų tyrimų, nurodančių, kokiame amžiuje pasiekama branda balsuoti⁸.

⁴ Sveikatos mokymų, ligų ir prevencijų centras (remtasi Lietuvos statistikos departamento duomenimis) „Emografinės, sveikatos, socialinės-ekonominės situacijos analizė“, 2015 m. <http://www.sec.lt/sites/default/files/naujienu-dokumentai/Ataskaita_Modelio%20kurimas_Priedas%20Nr_2_Demografija.pdf?21>

⁵ Jaunimo reikalų departamento jaunimo situacijos apžvalga, 2015 m. <http://www.ird.lt/informacija-dirbantiems-su-jaunimu/informacija-apie-jaunima/jaunimo-statistiniai-duomenys/jaunimo_situacijos_apvalga_2015.pdf>

⁶ Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacijos (Pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis atliktas) tyrimas „Demografiniai pokyčiai“, 2015 m. <<http://lntpa.lt/wp-content/uploads/2015/12/lntpa-2015-12-10.ppsx>>

⁷ Lietuvos statistikos departamentas, gyventojų vidaus migracija pagal migracijos kryptis <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=13128e3a-2391-4920-957d-fd75887d3cc2#>

⁸ Yosef Bhatti ir Kasper M. Hansen „Leaving the Nest and the Social Act of Voting: Turnout among First-Time Voters.“ Tyrimas, Kopenhagos universiteto politikos mokslų departamentas, 2010 m. <http://cvap.polsci.ku.dk/forskning/valgdeltagelse/papers_og_rapporter/BhattiHansen_Leaving_The_Nest_01112010-1.pdf>

3. Europos sąjungos rinkimų teisės reformoje nuo 2015 m. rekomenduojama įteisinti pasyviąją rinkimų teisę piliečiams nuo 16 metų amžiaus⁹. Tokią praktiką bent savivaldos lygmeniu Europos Sąjungoje jau taiko Estija, Austrija, Malta. Toks sprendimas minėtose valstybėse atnešė teigiamų rezultatų – aktyvumas rinkimuose išaugo¹⁰.
4. Pasyviosios rinkimų teisės įgalinimas piliečiams nuo ankstyvesnio amžiaus kurtų balsavimo įprotį ir stiprintų pilietinę visuomenę. Danijos rinkėjų tyrimas rodo, jog su kiekvienu mėnesiu po pilnametystės tikimybė balsuoti pirmą kartą sumažėja¹². Įprotį balsuoti įgiję dar besimokydami bendrojo lavinimo mokyklose, jauni žmonės tęstų savo dalyvavimą demokratinuose procesuose ir keltų aktyvumo lygį rinkimuose.
5. Pasyviosios rinkimų teisės įgalinimas piliečiams nuo ankstyvesnio amžiaus įgyvendintų vieną esminių demokratijos principų: kuo didesnė piliečių dalis turi teisę rinkti valdžią, kuri atstovauja jų interesams, tuo valstybė demokratiškesnė. Tai iš dalies kompensuotų ne pilnai reprezentuojamą jaunimo balsą senstančioje Lietuvos Respublikos visuomenėje¹³ – politinėje darbotvarkėje būtų skiriamas didesnis dėmesys jaunimo politikos klausimams.

LiJOT, rūpindamasi demokratijos principų puoselėjimu bei siekdama skatinti aktyvų jaunimo įsitraukimą į valstybėje vykstančius procesus, taip pat remdamasi 2014 m. priimtoje LiJOT rezoliucijoje „Dėl pilietiškumo ugdymo Lietuvoje“¹⁴ numatytais jaunimo pilietiškumo ugdymo pagrindais ir principais, siūlo įteisinti pasyviąją rinkimų teisę Lietuvos Respublikos

⁹ Europos Parlamentas, Europos Sąjungos rinkimų teisės reforma, 2015 m. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2015-0395+0+DOC+PDF+V0//LT>>

¹⁰ Austrijos federalinė vidaus reikalų ministerija, statistinių duomenų apie rinkėjų aktyvumą palyginimas 2013 ir 2017 metų vietos savivaldos rinkimuose, 2017 m. <<https://wahl17.bmi.gv.at>>

¹¹ Maltos rinkimų komisija, statistinių duomenų apie rinkėjų aktyvumą palyginimas 2013 ir 2015 metų vietos savivaldos rinkimuose, 2015 m. <<https://electoral.gov.mt/Elections/LocalCouncils?year=2015&v=null>>

¹² Yosef Bhatti ir Kasper m. Hansen, „Leaving the Nest and the Social Act of Voting: Turnout among First-Time Voters.“ Analizė, Kopenhagos universiteto politikos mokslų departamentas, 2010 m. <http://www.promoteourvote.com/uploads/9/2/2/7/9227685/leaving_the_nest_and_the_social_act_of_voting.pdf>

¹³ Lietuvos statistikos departamentas, „Pagyvenę žmonės Lietuvoje“, 2014 m. <<https://osp.stat.gov.lt/services-portlet/pub-edition-file?id=3030>>

¹⁴ LiJOT rezoliucija „Dėl pilietiškumo ugdymo Lietuvoje“, 2014 m. <<http://lijot.lt/lt/dokumentai/pozicijos-ir-rezoliucijos/rezoliucijos/finish/18-rezoliucijos/561-rezoliucija-del-pilietskumo-ugdymo-lietuvoje>>

LIETUVOS JAUNIMO
ORGANIZACIJŲ TARYBA

piliečiams nuo 16 metų amžiaus Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose.

Prezidentas

Antanas Mikalauskas

) PATVIRTINTA

Pakruojo rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos
2017 m. gruodžio 8 d. posėdyje Nr. 5

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS
2018 METŲ VEIKLOS PLANAS**

Eil. Nr.	Numatytos veiklos	Laikotarpis, terminai	Atsakingi vykdytojai	Vertinimo kriterijai
1.	Jaunimo reikalų tarybos (toliau – JRT) posėdžių organizavimas ir nenumatytų klausimų sprendimas.	I-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai	Ne mažiau kaip 4 posėdžiai per metus.
2.	Jaunimo situacijos apžvalga, stebėseną.	I-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai	Nuolat stebima situacija, teikiami siūlymai dėl efektyvesnės jaunimo politikos.
3.	Pakruojo rajono savivaldybės 2014-2020 m. strateginio plėtros plano priemonių aptarimas.	I-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai	Esant poreikiui siūlomos priemonės.
4.	Jaunimo problemų sprendimo Pakruojo rajono savivaldybėje 2013-2018 m. plano vykdymas ir stebėseną. 2016-2018 m. priemonių plano įgyvendinimo koordinavimas. Jaunimo problemų sprendimo Pakruojo rajono savivaldybėje 2019-2020 m. plano rengimas.	I-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai	Nuolat stebima situacija. Parengtas jaunimo problemų sprendimo Pakruojo rajono savivaldybėje 2019-2020 m. planas.
5.	Atvirųjų jaunimo centrų (toliau - AJC) ir atvirųjų jaunimo erdvių (toliau - AJE) veiklos kokybės užtikrinimas ir plėtra.	I-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai, AJC ir AJE	Aplankytas AJC ir AJE. Susipažinta su AJC veiklos planu. Pateiktos rekomendacijos AJC ir AJE dėl vykdomos veiklos.
6.	Jaunimo karjeros planavimo / profesinio orientavimo skatinimas.	I-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai, Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centras, Jaunimo darbo centras	Suorganizuoti 2 karjeros planavimo / profesinio orientavimo užsiėmimai jaunimui.
7.	Jaunimo savanoriškos veiklos plėtra.	I-II ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai, AJC, AJE, ugdymo, kultūros ir socialinės įstaigos	Patvirtintas savanoriškos veiklos modelio aprašas. Apibendrintos ir išanalizuotos jaunimo, įstaigų ir organizacijų apklausos apie savanorystę. Parengtos rekomendacijos.
8.	Mokinių savivaldų stiprinimas.	I-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai, ugdymo įstaigos	Suorganizuotas 1 susitikimas su mokinių savivaldų atstovais.

9.	Bendradarbiavimas su rajono jaunimo organizacijomis.	I-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai	Bendradarbiavimas organizuojant 5 jaunimo renginius.
10.	Neaktyvių jaunų žmonių (NEET) užimtumo didinimas ir bendradarbiavimas su Vietos projekto „Atrask save“ jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo koordinatoriais (toliau – JGI) sprendžiant jaunimo problemas.	I-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai, JGI koordinatoriai, darbo birža, AJC, jaunimo darbo centras	Suorganizuoti 4 susitikimai su JGI. Parengtos rekomendacijos darbui su NEET.
11.	Efektyvesnis jaunų žmonių informavimas ir konsultavimas. Nemokamų interneto paslaugų jaunimui plėtra.	II-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai	Aktyvesnis jaunimo informavimo taškas. Parengtos rekomendacijos dėl interneto paslaugų plėtros rajone.
12.	Jaunimo reikalų tarybos narių kvalifikacijos kėlimas.	I-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai	5 JRT nariai sudalyvaus mokymuose.
13.	Apklauso dėl stacionarių stovyklų poreikio organizavimas.	III-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai, AJC ir AJE, vaikų dienos centrai	Suorganizuota apklausa dėl stacionarių stovyklų poreikio rajone, apibendrinti rezultatai. Pateiktos rekomendacijos.
14.	Mobiliojo darbo su jaunimu plėtra.	I-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai, AJC, seniūnijos	Nustatytos prioritetinės vietovės mobiliam darbui. Suorganizuoti 5 susitikimai su jaunimu kaimiškosiose vietovėse.
15.	Tarpžinybinių susitikimų ir išvykstamųjų posėdžių organizavimas seniūnijose sprendžiant jaunimui aktualius klausimus.	I-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai, seniūnijos	Suorganizuotas 1 išvažiuojamasis posėdis.
16.	Darbo su jaunomis šeimomis kokybės gerinimas ir plėtra.	I-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai, VTAS	Suorganizuota jaunų šeimų apklausa, atlikta analizė ir pateiktos rekomendacijos.
17.	Žalingų įpročių, smurto, patyčių ir nusikalstamumo prevencijos skatinimas.	I-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai, probacija, policija, ugdymo įstaigos, NVO	Suorganizuotas 1 tarpžinybinis susitikimas. Parengtos rekomendacijos.
18.	Dalinimasis gerosiomis patirtimis jaunimo politikoje su JRT nariais iš kitų savivaldybių.	I-IV ketvirčiai	JRT pirmininkas, JRT nariai	Suorganizuota 1 išvyka.
19.	Rekomendacijų, pasiūlymų dėl savivaldybės atsakingų skyrių, įstaigų ir organizacijų vykdomos veiklos parengimas.	IV ketvirtis	JRT pirmininkas, JRT nariai	Parengtas rekomendacijų, pasiūlymų paketas.
20.	JRT 2018 metų veiklos ataskaitos rengimas.	IV ketvirtis	JRT pirmininkas, JRT nariai	Parengta JRT 2018 m. veiklos ataskaita.
21.	JRT 2019 metų veiklos plano rengimas.	IV ketvirtis	JRT pirmininkas, JRT nariai	Parengtas 2019 m. JRT veiklos planas.